

Sint-Maarten
algemeen ziekenhuis
emmaüs

Maagballon
Endoscopie-eenheid

Beste mevrouw, mijnheer,

Je komt wegens overgewicht in aanmerking voor het plaatsen van een maagballon. Die moet je toelaten om, in combinatie met dieetmaatregelen, te vermageren. In deze brochure leggen we de procedure van plaatsing, het te verwachten gewichtsverlies, eventuele neveneffecten en complicaties, kosten en alternatieven uit. We vragen je deze brochure aandachtig te lezen om je voor te bereiden op de procedure.

Uiteraard kan je met vragen ook terecht bij je behandelende arts, een van de gastroenterologen of de verpleging. Een plaatsing voorzien we enkel na voorafgaande raadpleging bij één van de gastro-enterologen om de gehele procedure te bespreken.

Wat is een maagballon?

Een maagballon is een ronde siliconenzak die we tijdens een narcose, via een gastroscopie (een kijkonderzoek van de maag) in je maag plaatsen. Die vullen we met 500 cc water met een blauwe kleurstof.

Door de ballon is er minder ruimte voor voedsel in de maag en ben je eerder verzadigd, waardoor je minder eet. AZ Sint-Maarten gebruikt een siliconen ballon (zonder latex) die zes maanden ter plaatse kan blijven. Het is heel belangrijk te beseffen dat het een tijdelijk hulpmiddel is om af te vallen en dat na de verwijdering het dieet en de lichaamsbeweging moeten blijven worden volgehouden om het bereikte gewichtsverlies te behouden.

Wanneer kan een maagballon overwogen worden:

Plaatsing van een maagballon kan overwogen worden wanneer diëten en lichaamsbeweging en/of eventueel medicatie niet tot het gewenste effect leiden.

Wie komt in aanmerking?

- Mensen met overgewicht, met een BMI* die te laag is voor een chirurgische ingreep, d.w.z. een BMI tussen 30 en 35.
- Mensen met overgewicht met een BMI tussen 35 en 40, waarbij een chirurgische ingreep niet mogelijk is. Bijvoorbeeld wanneer het risico bij een operatie te groot is of wanneer een dergelijke ingreep niet gewenst wordt door de persoon zelf.

- Mensen met overgewicht met een BMI hoger dan 40 of 45, als voorbereiding op een chirurgische ingreep. De plaatsing van een maagballon dient dan om de operatieve risico's te verkleinen (bijvoorbeeld bij vermageringsoperaties of andere maagdarmoperaties, orthopedische ingrepen of ingrepen aan hart of longen).
- Belangrijk is te weten dat het vooral is aangewezen bij 'volume-eters'. Bij mensen die vooral snoepen, is het effect beperkter: je kan ook met de ballon nog snoepen.
- Het is noodzakelijk om ook een dieet te volgen (typisch 1.400 kcal per dag). Dit gebeurt best onder de begeleiding van een diëtist. Een afspraak hiervoor kan gemaakt worden via de afspraken centrale.

* BMI (Body Mass Index): formule waarmee mate van overgewicht/obesitas kan worden beoordeeld: [lichaamsgewicht] gedeeld door [lengte maal lengte]: kg/m²

Wanneer kan het niet (contra-indicaties)?

- Aanwezigheid maagzweren of andere afwijkingen in de maag met risico op bloeding,
- Ernstige slokdarmontsteking,
- Spataders in de maag of slokdarm,
- Anatomische afwijkingen zoals vernauwingen, grote maagbreuk, na vroegere maag- of slokdarmoperaties,
- Zwangerschap,
- Alcoholisme,
- Ernstig leverlijden of andere ziekten met een verhoogd bloedingsrisico,
- Onmogelijkheid om narcose te ondergaan,
- Onmogelijkheid om alles omtrent de procedure te kunnen begrijpen en zelf te kunnen beslissen,
- Onmogelijkheid om dieet te volgen of nog geen serieuze pogingen met dieet en of lichaamsbeweging ondernomen,
- Kwaadaardige aandoeningen,
- Allergie op siliconen,
- Gebruik van 'bloedverdunners': o.a. Brilique, Plavix, clopidogrel, Ticlid, Aggrenox; Xarelto, Pradaxa, Eliquis en Lixiana; Marcoumar, Marevan en Sintrom; spuitjes (o.a. Fraxiparine, Innohep, Fraxodi, Clexane)
- Aspirine (Asaflow, Cardioaspirine) wordt liefst ook gestopt, omdat dit het risico op ontwikkeling van maagzweren verhoogt. Samen met een maagzuurremmers en de afwezigheid van een maagontsteking bij de gastroscopie, kan het eventueel verder genomen worden.

Alternatieven?

Alternatieven om proberen te vermageren zijn bijvoorbeeld:

- Dieet en lichaamsbeweging. Dit moet voordien al geprobeerd zijn om in aanmerking te komen voor een maagballon.
- Er bestaat medicatie die kan helpen. Het effect hiervan is beperkt (enkele kg's) en er zijn vaak neveneffecten.
- Er zijn verschillende vermageringsoperaties (bijvoorbeeld maagbandje, gastric bypass, sleeve gastrectomie): hiervoor is minstens een BMI van 35 vereist en wordt best besproken met een van de chirurgen.
- Andere ingrepen via gastroscopie dan maagballon? Deze zijn volop in ontwikkeling. In AZ Sint Maarten worden ook endoscopische maagverkleiningen uitgevoerd. Een 'endoscopic sleeve gastroplasty' is in België niet terugbetaald en kost in AZ Sint Maarten +/- €5600. Voor meer informatie kan je terecht op de website van het Obesitascentrum AZ Sint-Maarten of de obesitascoördinator (015 89 10 11).

De procedure

- De dag van de procedure word je opgenomen en je moet nadien een nacht blijven om, zo nodig, medicatie tegen misselijkheid of pijn te kunnen krijgen via en infuus. Als de procedure in de voormiddag wordt uitgevoerd, kom je 's ochtends om 7.30 uur binnen. Gaat het in de namiddag door, kom je om 12.00 uur binnen.
- Je moet minstens zes uur nuchter zijn (geen eten, drinken of sondevoeding; ook niet roken).
- Vul de vragen- en medicatielijst in die je op het onthaal of van verpleging hebt gekregen.
- Indien je diabetes (suikerziekte) hebt, vraag na hoe je jouw medicatie hiervoor moet gebruiken op de dag van het onderzoek als je dit op voorhand niet al hebt afgesproken.
- Op de verpleegeenheid krijg je een operatiekleed; ondergoed mag aanblijven.
- We plaatsen een infuus.
- Je tandprothese/kunstgebit en bril moeten op de kamer blijven.
- De feitelijke plaatsing gaat door op de endoscopie-eenheid en wordt uitgevoerd door een van de gastro-enterologen met assistentie van een verpleegkundige en eventueel een arts-specialist in opleiding.
- De procedure gebeurt in ruglig, nadat de anesthesist je onder narcose bracht. Hierbij brengen we een buisje in om je tijdens de procedure te beademen.

- Na plaatsing van een beschermstukje tussen de tanden worden, met een endoscopietoestel (gastroscoop), de slokdarm, maag en begin van de dunne darm bekeken. Als hier een reden wordt gezien waardoor de ballon niet veilig geplaatst kan worden, breken we de procedure af (bijvoorbeeld in geval van een maagzweer).
- We verwijderen de gastroscoop en brengen de sonde met de (lege) ballon via de mond en slokdarm in de maag; de gastroscoop wordt hiernaast ook ingebracht om de positie en vulling van de ballon visueel te controleren.
- De ballon wordt opgeblazen met water en daarin blauwe kleurstof (methyleenblauw) tot 500 cc.
- De sonde en gastroscoop worden verwijderd, waarna de anesthesist je langzaam laat wakker worden.
- Je gaat tijdelijk naar de uitslaapruijnte (recovery) en nadien naar je kamer op de verpleegdienst. Je behandelend gastro-enteroloog komt bij jou langs op de kamer.
- Je krijgt via het infuus een 'maagzuurremmer' (Pantomed), iets tegen misselijkheid (Litican) en krampen (Buscopan).
- Je krijgt de eerste avond en ochtend vloeibare voeding (soep, yoghurt,...).
- De volgende dag mag je naar huis indien er geen te ernstige pijn of misselijkheid is en je iets hebt kunnen eten.

Opvolging

- De eerste dagen thuis kan je meestal enkel vloeibare voeding eten. Deze mag je zelf uitbreiden naargelang wat je verdraagt en wat de diëtist eventueel adviseert.
- Tot de ballon verwijderd wordt, moet je dagelijks 40 mg Pantomed innemen (30 minuten voor het ontbijt).
- Bij misselijkheid mag je Litican 50 mg innemen, maximaal vier keer per dag.
- Zolang de ballon in de maag zit, mag je geen ontstekingsremmers nemen zoals Brufen, Ibuprofen, Voltaren, Diclofenac, enzovoort. Indien je het nodig hebt, vraag het na bij je huisarts. Paracematol (bijvoorbeeld Dafalgan, Panadol) mag wél.
- 'Bloedverdunners' mag je niet nemen zolang de ballon aanwezig is (zie hoger bij 'Wanneer kan het niet')
- We maken een afspraak voor een raadpleging drie maanden na de plaatsing. Dan spreken we een datum af voor de verwijdering van de maagballon (zes maanden na de plaatsing). Dit gebeurt ook via een gastroscopie onder narcose, maar je moet niet overnachten (dagopname). Ook dan moet je zes uur op voorhand nuchter blijven.

Belangrijk:

De ballon is gevuld met water met methyleenblauw. Als de ballon lek raakt, kleurt de urine groen. In dat geval kom je onmiddellijk naar het ziekenhuis om de ballon te laten verwijderen. Als de lege ballon in je darm terechtkomt, is er een (klein) risico dat de darm kan blokkeren (obstructie) waarvoor een operatie noodzakelijk kan zijn.

Te verwachten gewichtsverlies (mits dieet)

Indien je je aan het dieet houdt, is het gemiddelde gewichtsverlies na zes maanden (moment van ballonverwijdering) +/- 13% van het oorspronkelijke gewicht. Dit was het gemiddelde bij ruim 6.500 patiënten in studies met een dergelijke ballon.

Na verwijdering van de ballon is het belangrijk om de voedingsgewoonten (en lichaamsbeweging) vol te blijven houden om het gewichtsverlies te behouden.

Mogelijke complicaties

Zoals bij iedere medisch-technische procedure is er een risico op verwickelingen. Uiteraard werken we zo zorgvuldig mogelijk. De belangrijkste complicaties zijn:

- Misselijkheid of overgeven: 29% van de gevallen
- Buikpijn: 33.7%

Deze twee klachten zorgen vooral de eerste drie dagen voor ongemakken. Nadien gaat het normaal beter. Meestal zijn de ongemakken goed op te vangen met medicatie. In 7.5% van de plaatsingen moet de ballon vroeger dan gepland verwijderd worden.

Andere mogelijke complicaties:

- Klachten van reflux, zure oprispingen: 18.3%
- Maagzweer: 2%
- Verplaatsing van de ballon naar de darm: 1.4%
- Maagperforatie: 0.1%
- Overlijden: 0.08%

Kosten

Een maagballon krijg je in België niet terugbetaald. De ballon kost € 874,50 (prijs augustus 2021; prijswijzigingen door de leverancier zijn mogelijk). De opname en gastroscopie inclusief narcose worden op de gewone manier vergoed. De eigen bijdrage hiervoor bedraagt rond de € 88 in geval van een standaard terugbetaling, rond de € 45 in geval van een verhoogde tegemoetkoming (officiële Riziv-tarieven in 2021; latere wijzigingen mogelijk). Kies je voor een éénpersoonskamer dan worden er supplementen aangerekend.

Contact

Voor meer info of vragen tel. 015 89 10 10

AZ Sint-Maarten
Liersesteenweg 435
2800 Mechelen

tel. 015 89 10 10
azsintmaarten@emmaus.be
www.azsintmaarten.be

© **vzw Emmaüs - AZ Sint-Maarten**

Overname van deze tekst en/of illustraties voor commerciële doeleinden of voor gebruik in een publicatie is enkel mogelijk na toestemming van de directie van AZ Sint-Maarten. In ieder ander geval moet de bron vermeld worden.

vzw Emmaüs - Edgard Tinellaan 1c - 2800 Mechelen
RPR Antwerpen-Mechelen - BE 0411.515.075

NB011 02-04-2024